

ปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดซ้ำคดียาเสพติดของผู้ต้องขังในเรือนจำจังหวัดยโสธร
Factors Affecting Repeated Offenses in Drug Cases of Inmates
in Yasothon Prison

ไพรวลัย สุนทรธา¹ เสาวลักษณ์ โกศลกิตติอัมพร² สัญญา เคนาภูมิ³

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาระดับความคิดเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดซ้ำคดียาเสพติดของผู้ต้องขังในเรือนจำจังหวัดยโสธร 2) เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดซ้ำคดียาเสพติดของผู้ต้องขังในเรือนจำจังหวัดยโสธร และ 3) เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดซ้ำคดียาเสพติดของผู้ต้องขังในเรือนจำจังหวัดยโสธร กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้ต้องขังที่ศาลตัดสินลงโทษจำคุกในคดียาเสพติดในเรือนจำจังหวัดยโสธร จำนวน 236 คน โดยการใช้สูตรของทาโร ยามาเน่ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามมาตรฐานประมาณค่า สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ความถี่ ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน และการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ

ผลการวิจัย พบว่า 1) ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดซ้ำคดียาเสพติดของผู้ต้องขังในเรือนจำจังหวัดยโสธร โดยรวมอยู่ในระดับมาก 2) ปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดซ้ำคดียาเสพติดของผู้ต้องขังในเรือนจำจังหวัดยโสธร ได้แก่ ปัจจัยการขาดการศึกษาและการอบรมของผู้ต้องขัง ($Beta = 517$) ปัจจัยการคบค้าสมาคมกับเพื่อนฝูง ($Beta = .071$) ปัจจัยการขาดโอกาสในการประกอบอาชีพ ($Beta = .019$) สามารถร่วมกันทำนายได้ร้อยละ 83.50 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ 3) ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดซ้ำคดียาเสพติดของผู้ต้องขังในเรือนจำจังหวัดยโสธร สถานประกอบการควรเปิดโอกาสให้ผู้ที่เคยต้องขังได้เข้าทำงาน สังคมควรร่วมกันให้โอกาสผู้ที่เคยต้องโทษให้กำลังใจ และหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชนควรมีโครงการให้โอกาสผู้ที่เคยกระทำผิดรับเข้าทำงาน โดยมีหน่วยงานการมอบใบรับรองให้แก่ผู้ที่ตั้งใจฝึกฝนวิชาชีพ และมีความประพฤติดีสังคมควรให้โอกาสผู้ที่เคยกระทำผิดในการรับเข้าทำงาน หรือฝึกประสบการณ์วิชาชีพ เพื่อให้สามารถนำไปใช้ในการสร้างงาน สร้างรายได้ในอนาคต

คำสำคัญ: ปัจจัยที่มีผล, การกระทำผิดซ้ำ, ผู้ต้องขัง, เรือนจำ

¹ นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต คณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
อีเมล marood1987.555@gmail.com

² อาจารย์ประจำ หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต คณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

³ อาจารย์ประจำ หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต คณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

Abstract

This research study objectives 1) to study the level of thinking about factors affecting the recidivism of drug cases of inmates in Yasothon Prison 2) to study the factors affecting the recidivism of drug cases among inmates in Yasothon Province. and 3) to study recommendations on factors affecting recidivism in drug cases among inmates in Yasothon Prison. The sample consisted of 236 inmates who were repeatedly convicted of drug cases in Yasothon Prison using Taro Yamane's formula. The statistics used to analyze the data were percentage, mean, frequency, standard deviation, and multiple regression.

The results showed that 1) The level of opinion about factors affecting the recidivism of drug cases among inmates in Yasothon Prison 2) Factors affecting recidivism in drug cases among inmates in Yasothon Prisons were factors of inmates' lack of education and training (Beta = .517), factors of association with peers (Beta = .071) Occupational Lack of Opportunity Factors (Beta = .019) could predict 83.50 percent with a statistically significant level of .05 and 3) Recommendations on factors affecting Repeated offences in drug cases of inmates in Yasothon Prison establishments should provide opportunities for former inmates to work. Society should work together to provide opportunities for those who have been punished for encouragement. And agencies, both public and private, should have a project to provide opportunities for those who have committed crimes to work. There is a certification body for those who intend to practice their profession. and having good behavior, society should provide opportunities for those who have committed crimes to accept work or practicing professional experience so that it can be used to create jobs. generate future income

Keywords: Factors affecting, Recidivism, Inmates, Prisons

ความสำคัญและที่มาของปัญหาวิจัย

ภายใต้กระแสแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น อาทิ ความก้าวหน้าของเทคโนโลยีอย่างพลิกผัน การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากรสู่สังคมสูงวัย และภาวะโลกร้อนจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ร่วมกับปัจจัยเร่งจากการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ที่ก่อให้เกิดความผันผวนของสถานการณ์ทางเศรษฐกิจ สังคมและสิ่งแวดล้อมแก่หลายประเทศทั่วโลก รวมถึงประเทศไทยนั้น พบว่า แนวโน้มการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวสามารถนำมาซึ่งโอกาสและความเสี่ยงที่จะช่วยผลักดันให้การพัฒนาประเทศไทยในระยะต่อไปให้เกิดผลสำเร็จหรือเป็นอุปสรรค หน่วยงานที่ขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศให้ไม่สามารถบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ขึ้นอยู่กับบริบทหรือศักยภาพและขีดความสามารถของประเทศในการรับมือกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น โดยโอกาสที่สำคัญสำหรับประเทศไทยซึ่งมีที่มาจากแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงในระดับโลก พบว่ามีที่มาจากความก้าวหน้าและความแพร่หลายของเทคโนโลยีเป็นหลัก ซึ่งการสรรค์สร้างประโยชน์จากเทคโนโลยีให้เกิดเป็นโอกาสสำหรับประเทศไทยได้นั้น ต้องอาศัยการพัฒนาคนและระบบบริหารจัดการด้านดิจิทัลและข้อมูลสารสนเทศให้มีความพร้อมเพื่อรองรับโอกาสที่เกิดขึ้นจากการเปลี่ยนแปลงให้

กระจายลงสู่ทุกภาคส่วนอย่างทั่วถึง ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2561-2580) ได้กำหนดเป้าหมายเพื่อพัฒนาคนในทุกมิติ และในทุกช่วงวัยให้เป็นคนดี คนเก่ง มีคุณภาพ พร้อมสำหรับวิถีชีวิตในศตวรรษที่ 21 และสังคมไทยมีสภาพแวดล้อมที่เอื้อและสนับสนุนต่อการพัฒนาคนตลอดช่วงชีวิต เพื่อขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศและทรัพยากรมนุษย์ของไทย อย่างไรก็ตาม ด้วยแนวโน้มและบริบทการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว รุนแรง และซับซ้อนมากยิ่งขึ้น ประกอบกับปัญหาทุนมนุษย์ขาดคุณภาพที่มีอยู่แต่เดิม ส่งผลให้ในระยะต่อจากนี้ การพัฒนาทุนมนุษย์จำเป็นต้องพิจารณาถึงผลกระทบที่เกิดขึ้นจากแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญ (สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2564)

แผนการดำเนินนโยบายของกรมราชทัณฑ์ในปี 2565 มีภารกิจด้านการควบคุมดูแลและการแก้ไขพัฒนาพฤตินิสัยผู้ต้องขัง โดยเฉพาะอย่างยิ่งโครงการพระราชทานต่างๆ รวมถึงการขับเคลื่อนนโยบายของรัฐบาล และของกระทรวงยุติธรรม (ยธ.) ให้เกิดผลเป็นรูปธรรมดังเช่นในปีงบประมาณที่ผ่านมา นอกจากนี้กรมราชทัณฑ์จะปรับแผนและปรับตัวการทำงานใหม่ เพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์โรคระบาดโควิด-19 ภายใต้แนวคิด Next Normal "ชีวิตวิถีถัดไป" โดยจะเน้นนโยบาย "ลดความแออัดในเรือนจำ ป้องกันการกระทำผิดซ้ำ สร้างโอกาสกลับสู่สังคม พัฒนาสิทธิผู้ต้องขัง พัฒนาบุคลากร นำเทคโนโลยีสมัยใหม่มาใช้ แก้ไขปัญหาทุจริตในระบบราชทัณฑ์" เพื่อมุ่งสู่เป้าหมาย 5 ด้านสำคัญ คือ 1) ด้านการบริหารสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิดฯ 2) ด้านการแก้ไขปัญหาผู้ต้องขังล้นเรือนจำ 3) ด้านคุณภาพชีวิตของเจ้าหน้าที่และผู้ต้องขัง 4) ด้านเทคโนโลยีและดิจิทัล 5) ด้านการต่อต้านและป้องกันการทุจริต ปรับปรุงการทำงานแบบยุคดิจิทัล และนำเทคโนโลยีเข้ามามีบทบาทมากขึ้น ทั้งการฝึกอบรม และฝึกอบรมวิชาชีพผู้ต้องขังผ่านระบบทางไกล รวมถึงการเร่งยกระดับการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้ต้องขังมากขึ้น โดยเฉพาะการเพิ่มพื้นที่นอนของผู้ต้องขังจาก 1.2 ตารางเมตรต่อคน เป็น 1.6 ตารางเมตรต่อคน เพื่อบรรเทาปัญหาความแออัด การดูแลปัจจัยพื้นฐานในการดำรงชีวิตของผู้ต้องขังภายในเรือนจำ เพิ่มกลไกช่วยเหลือและติดตามผู้พ้นโทษอย่างเป็นรูปธรรม อีกทั้งส่งเสริมให้เจ้าหน้าที่ราชทัณฑ์ที่มีความสมดุลระหว่างชีวิตครอบครัวและการทำงาน (Work-Life Balance) ลดภาระหนี้สิน มีความพอเพียง พอประมาณ ที่สำคัญคือผู้บริหารงานราชทัณฑ์จะต้องไม่ปล่อยปละละเลยให้มีการทุจริตเกิดขึ้น พร้อมเปิดช่องทางการรับเรื่องราวร้องทุกข์โดยตรงถึงอธิบดีกรมราชทัณฑ์ ซึ่งผู้ที่กระทำผิดหรือเกี่ยวข้องกับกรกระทำผิดจะถูกลงโทษขั้นเด็ดขาด (ไทยรัฐ, 2564)

ประเทศไทยนับเป็นประเทศที่มีผู้ต้องโทษจำคุกอยู่ในเรือนจำเป็นจำนวนมากจนเรียกได้ว่า "ผู้ต้องขังล้นเรือนจำ" จะเห็นได้จากสถิติของการศึกษาเรือนจำระหว่างประเทศ ที่สำรวจไว้เมื่อปี ค.ศ. 2011 พบว่าเมื่อเทียบกับประเทศอื่นแล้ว ประเทศไทยนับเป็นประเทศ ที่มีจำนวนผู้ต้องขังคดีอาชญากรรมมากเป็นอันดับที่ 4 คือ 129,175 คน จากจำนวนผู้ต้องขังทั้งหมด 224,292 คน รองลงมาจากอันดับที่ 1 คือ สหรัฐอเมริกา ซึ่งมีอยู่ 201,200 คน สาธารณประชาชนจีน 84,600 คน และบราซิล 35,596 คน ตามลำดับ การกระทำผิดซ้ำที่ทำให้ผู้ต้องขังต้องหวนกลับมากระทำผิดซ้ำอีกนั้นมียุทธศาสตร์หลายสาเหตุ แต่สาเหตุที่สำคัญประการหนึ่ง คือ สิ่งแวดล้อมทางสังคม บุคลิกภาพและจิตวิทยาของผู้ต้องขัง กล่าวคือ หลังจากที่ผู้กระทำความผิด ถูกจับและถูกลงโทษแล้ว การกระทำความผิดครั้งที่ 2 เป็นต้นไป อาจเรียกได้ว่าเป็นการกระทำความผิดติดนิสัยและยากต่อการแก้ไขพฤติกรรมที่ติดนิสัยให้กลับคืนสู่สังคมปกติได้ นับว่าเป็นการก่อปัญหาอาชญากรรมให้กับสังคมเพิ่มมากขึ้น ทั้งที่ผู้กระทำความผิดซ้ำได้ผ่านขั้นตอนการขัดเกลาและแก้ไขจาก

หน่วยงานกระบวนการยุติธรรมในเรือนจำมาแล้ว (นุชนาฏ มุกระ, 2554) อาชญากรที่กระทำผิดซ้ำเป็นบุคคลที่ไม่สามารถจะปฏิบัติตนให้เข้ากับมาตรฐานของสังคมได้ ไม่เกิดความเข็ดหลาบ เมื่อต้องโทษและประกอบอาชญากรรมซ้ำอีกเมื่อมีโอกาส โดยไม่คำนึงถึงผลที่เกิดขึ้นนั้นจะเป็นอย่างไร จะดำรงชีวิตอยู่ด้วยการโจรกรรมไม่คิดเลิก เมื่อต้องโทษก็แสวงหาตัวดีเมื่อพ้นโทษก็ทำผิดอีก มีความพอใจจะเป็นอยู่อย่างนี้ซึ่งถือว่ามีความชั่วร้ายติดอยู่ในบุคลิกภาพ จึงเรียกว่าอาชญากรติดนิสัยหรืออาชญากรที่กระทำผิดซ้ำไม่เข็ดหลาบ อาชญากรประเภทนี้ ปรากฏว่ามีร่างกายและจิตใจเป็นปกติตั้งแต่แรก คือ ไม่มีลักษณะที่แสดงว่าผิดปกติ ซึ่งมีแนวโน้มไปในทางชั่วร้าย แม้จะได้พิจารณาขอลบโทษไปจนถึงบุคคลอื่น ๆ ในตระกูล รวมทั้งการศึกษาเล่าเรียน ก็ไม่ปรากฏชั่วร้าย แต่กลับพบว่าสิ่งที่ผลักดันให้เขากลายเป็นอาชญากรไปนั้น เกิดจากความบกพร่องทางร่างกายและจิตใจของเขาในภายหลัง อาจเกิดเพราะความจำเป็น จากเหตุการณ์บางอย่างบีบบังคับให้ค่อยๆ ประพฤติผิดไปทีละน้อยๆ เมื่อกระทำความผิดหลายครั้งหลายหนเกิดเป็นความเคยชิน และในช่วงนี้เองที่บุคลิกภาพของตนเองได้เปลี่ยนไป กลายเป็นชีวิตของอาชญากรอย่างสมบูรณ์ (สุวรรณ ใจคลองแคล้ว 2546) อาชญากรประเภทนี้บางคน มาจากตระกูลที่ดี มีการศึกษา แต่ไปคบค้าสมาคมกับพวกชั่วร้ายหรืออาจเป็นเพราะความฟุ่มเฟือย ในการใช้จ่ายของตนเอง จึงเป็นเหตุให้เริ่มหารายได้อย่างไม่ถูกต้องมาใช้จ่ายจนเคยตัวจนเข้ากลายเป็นผู้ร้ายชั้นสูงมีความชำนาญมาก อาชญากรพวกนี้มักเป็นคนติดสุรา ติดยาเสพติด เป็นต้น การลงโทษแก่อาชญากรพวกนี้จึงมักไม่เป็นผล เพราะมีความชั่วร้ายฝังอยู่ในบุคลิกภาพ (พงศกร อินธิไชย, 2552)

เรือนจำจังหวัดยโสธร เป็นหน่วยงานสังกัดกรมราชทัณฑ์ กระทรวงยุติธรรม มีหน้าที่รับผิดชอบในการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังที่ถูกคุมขังให้เป็นไปตามนโยบายของกรมราชทัณฑ์ มีหน้าที่รับผิดชอบในการควบคุมแก้ไข เพื่อให้พลเมืองกลับตนเป็นคนดี จึงจำเป็นต้องมีการศึกษาถึงสาเหตุของการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังในคดีต่างๆ ตลอดจนจนเป็นข้อมูลที่เชื่อถือได้ว่า เป็นกระเจกเงาที่ช่วยสะท้อนให้เห็นปัญหาและอุปสรรคในกระบวนการทำงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการกำกับดูแล แก้ไขปัญหาการกระทำผิดซ้ำต่อไป ผู้วิจัยเป็นเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานในเรือนจำจังหวัดยโสธร จึงมีความสนใจว่าการที่บุคคลๆ หนึ่งจะกระทำผิดซ้ำตั้งแต่ 2 ครั้งขึ้นไปด้วยเหตุผลอะไร มีปัจจัยใดบ้างที่ทำให้กระทำผิดซ้ำซึ่งอาจจะถูกจับกุมหรือหลุดรอดจากการถูกจับกุมโดยไม่เกรงกลัวต่อโทษทัณฑ์ที่จะได้รับด้วยความตั้งใจ มีเทคนิควิธีการ และคิดวางแผนการณ โดยไตร่ตรองไว้ก่อนอย่างแยบยลนั้น น่าจะกล่าวได้ว่าบุคคลเหล่านั้นเป็นอาชญากรรมมืออาชีพโดยแท้จริง ดังนั้น หากจะลดจำนวนอาชญากรมืออาชีพลง จึงควรที่จะมีการศึกษาวิจัยถึงวิถีชีวิต สภาพความเป็นอยู่ ลักษณะการเลี้ยงดู ลักษณะของครอบครัว ลักษณะบุคลิกภาพ และอื่นๆ ว่าอะไรเป็นแรงผลักดันที่ส่งผลให้เขาเหล่านั้นก่ออาชญากรรมซ้ำซากหรือรุนแรงจนเป็นเหตุให้ผู้อื่นได้รับความเดือดร้อน ทั้งนี้เพื่อเป็นสิ่งชี้แนะให้กรมราชทัณฑ์ได้นำข้อมูลเหล่านั้นมาใช้ประโยชน์ในทางปฏิบัติ เพื่อปรับปรุงการแก้ไขผู้ต้องขังกลุ่มนี้ได้ อย่างถูกต้องและเหมาะสมต่อไป จากสภาพปัญหาดังกล่าวผู้วิจัยจึงมีความสนใจในการที่จะศึกษาถึงสาเหตุปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการกระทำผิดซ้ำในคดียาเสพติดของผู้ต้องขังในเรือนจำจังหวัดยโสธรว่าเป็นอย่างไรและมีสาเหตุอะไรบ้างตลอดทั้งแนวทางข้อเสนอแนะในการแก้ไขปัญหาดังกล่าวด้วย เพื่อใช้เป็นแนวทางในการป้องกันและแก้ไขไม่ให้ผู้ต้องขังที่เคยต้องโทษในเรือนจำและพ้นโทษออกไปแล้ว หวนมากระทำผิดซ้ำอีกในอนาคต (เรือนจำจังหวัดยโสธร , 2564) เมื่อกล่าวมาถึงจุดนี้ผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการกระทำผิดซ้ำคดียาเสพติดของผู้ต้องขังในเรือนจำจังหวัดยโสธร ซึ่งผลจากการวิจัยในครั้งนี้เชื่อว่าจะเป็นประโยชน์กับผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายเพื่อใช้ในการ

ป้องกันพฤติกรรมกรรมการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขัง ซึ่งผู้ต้องขังที่กระทำผิดซ้ำเป็นครั้งที่ 2 ขึ้นไป เมื่อปล่อยตัวพ้นโทษไปแล้ว กลับมากระทำผิดซ้ำและถูกจับกุมเข้าไปอยู่ในเรือนจำอีก ซึ่งผู้ต้องขังเหล่านี้จะเกรงกลัว และเข็ดหลาบจากการที่ถูกคุมขังอยู่ภายในเรือนจำ เพราะสภาพภายในเรือนจำเป็นสภาพที่ไม่น่าเข้าไปอยู่เป็นอย่างยิ่ง แต่ในความเป็นจริงปรากฏว่ามีผู้ต้องขังส่วนหนึ่งหวนกลับไปกระทำผิดซ้ำแล้วซ้ำอีกและกลับเข้าไปในเรือนจำ นอกจากนี้เพื่อให้ความช่วยเหลือแก่ผู้ต้องขังหลังพ้นโทษวอนสังคมให้โอกาสมากขึ้น ก่อนที่ปัญหาดังกล่าวจะทวีความรุนแรงเพิ่มมากขึ้นจนกลายเป็นปัญหาของสังคมที่ยากต่อการแก้ไข

วัตถุประสงค์

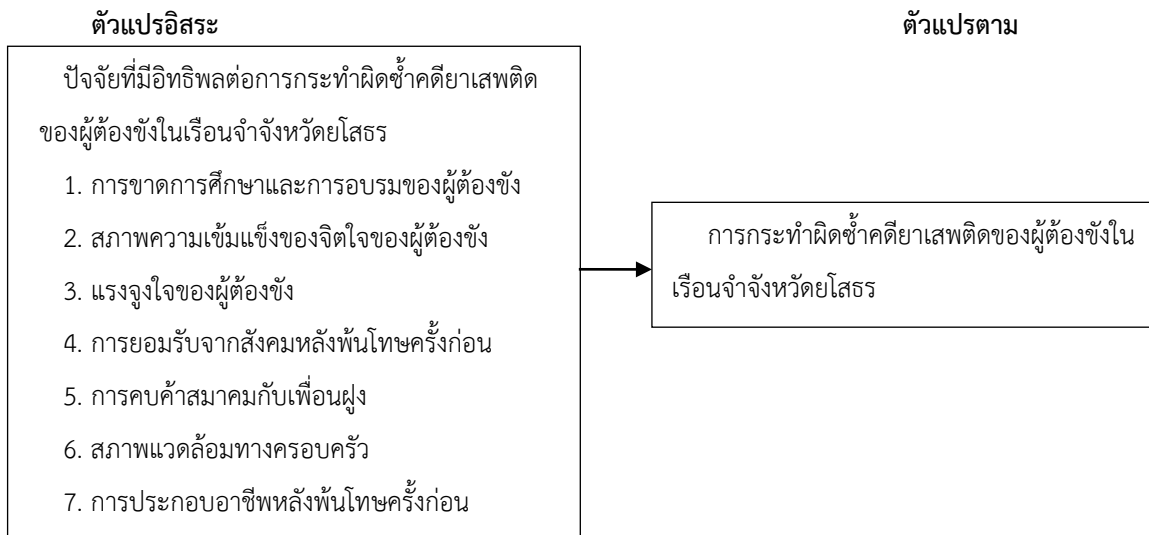
1. เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการกระทำผิดซ้ำคดียาเสพติดของผู้ต้องขังในเรือนจำจังหวัดยโสธร
2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการกระทำผิดซ้ำคดียาเสพติดของผู้ต้องขังในเรือนจำจังหวัดยโสธร
3. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการกระทำผิดซ้ำคดียาเสพติดของผู้ต้องขังในเรือนจำจังหวัดยโสธร

สมมติฐานการวิจัย

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการกระทำผิดซ้ำคดียาเสพติดของผู้ต้องขังในเรือนจำจังหวัดยโสธร ได้แก่ การขาดการศึกษาและการอบรมของผู้ต้องขัง สภาพความเข้มแข็งทางจิตใจของผู้ต้องขัง แรงจูงใจของผู้ต้องขัง การได้รับการยอมรับหลังพ้นโทษครั้งก่อน การคบค้าสมาคมกับเพื่อนฝูง สภาพแวดล้อมทางครอบครัว การประกอบอาชีพหลังพ้นโทษครั้งก่อน การควบคุมทางสังคม และการขาดโอกาสในการประกอบอาชีพ

กรอบแนวคิด

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการกระทำผิดซ้ำคดียาเสพติดของผู้ต้องขังในเรือนจำจังหวัดยโสธร

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้ต้องขังที่ศาลตัดสินลงโทษจำคุกในคดียาเสพติดในเรือนจำจังหวัดยโสธร จำนวน 575 คน (เรือนจำจังหวัดยโสธร, 2564)

1.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้ต้องขังที่ศาลตัดสินลงโทษจำคุกในคดียาเสพติดในเรือนจำจังหวัดยโสธร ได้คัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้หลักการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างจากสูตรการคำนวณของทาโร ยามานะ ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 236 คน (Yamane, Taro., 1973 : 580-581)

2. ขอบเขตด้านระยะเวลา

ระยะเวลาในการศึกษา เดือน มกราคม - มีนาคม 2565

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล คือ แบบสอบถาม เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจากการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง โดยข้อคำถามได้ครอบคลุมถึงวัตถุประสงค์ที่ต้องการวิจัย ดังนี้ ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามปลายปิดเป็นประเภทสอบถามรายการ (Check list) เกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามประกอบด้วย เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ต่อเดือน

14 พฤษภาคม พ.ศ. 2565 เข้าร่วมประชุมวิชาการและนำเสนอผลงานแบบ Online

ก่อนต้องโทษ ภูมิลำเนา ก่อนต้องโทษ ลักษณะความผิด การต้องโทษเป็นครั้งที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการกระทำผิดซ้ำคดียาเสพติดของผู้ต้องขังในเรือนจำจังหวัดยโสธร ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการกระทำผิดซ้ำคดียาเสพติดของผู้ต้องขังในเรือนจำจังหวัดยโสธร ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการกระทำผิดซ้ำคดียาเสพติดของผู้ต้องขังในเรือนจำจังหวัดยโสธร มีลักษณะเป็นแบบปลายเปิด (Open Ended) ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามมาหาคุณภาพภาพของเครื่องมือ ได้แก่ 1) นำแบบสอบถามพบที่ปรึกษาและดำเนินการปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำ 2) นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วเสนอนำเสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องของเนื้อหาโดยหาค่าความสอดคล้องของวัตถุประสงค์กับข้อคำถาม (Index of Item-Objective Congruence : IOC) พบว่ามีค่า IOC = 1.00 และ 3) การทดลองใช้เครื่องมือกับประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 42 ชุด ซึ่งผลการประเมินมีอำนาจจำแนกระหว่าง .248 - .897 และหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยวิธีของ Cronbach (1951, p.274; อ่างในบุญชม ศรีสะอาด, 2556) ซึ่งผลการประเมินค่าความเชื่อมั่นมีค่าความเชื่อมั่น 0.900

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

- 4.1 นำหนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อการวิจัยจากคณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ถึงผู้บัญชาการเรือนจำจังหวัดยโสธรเพื่อประสานข้อมูลการเก็บข้อมูล
- 4.2 นำหนังสือขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามไปยังกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย
- 4.3 ให้มีผู้ช่วยผู้วิจัยในการเก็บรวบรวมแบบสอบถามกลับคืนผู้วิจัย
- 4.4 เก็บข้อมูลเพิ่มเติมด้วยตนเอง

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

- 5.1 นำแบบสอบถามที่รวบรวมได้ตรวจสอบความสมบูรณ์และความถูกต้อง
- 5.2 นำแบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์แล้ว ลงรหัสตามแบบ (Coding Form)
- 5.3 นำแบบสอบถามที่ลงรหัสแล้วให้คะแนนแต่ละข้อมากำหนดเกณฑ์ของการให้คะแนน ดังนี้
- 5.4 การจัดกระทำคะแนนระดับเพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการกระทำผิดซ้ำคดียาเสพติดของผู้ต้องขังในเรือนจำจังหวัดยโสธร โดยแบ่งเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามวิธีของ ลิลเคิร์ต (Lilert's Scale) มี 5 ระดับ ได้แก่

มากที่สุด	กำหนดให้	5 คะแนน
มาก	กำหนดให้	4 คะแนน
ปานกลาง	กำหนดให้	3 คะแนน
น้อย	กำหนดให้	2 คะแนน
น้อยที่สุด	กำหนดให้	1 คะแนน

จากนั้น นำคะแนนมาวิเคราะห์ด้วยค่าเฉลี่ย (Mean) และ ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deiation) จากนั้นนำมาเทียบกับเกณฑ์การให้ความหมายค่าเฉลี่ย (รังสรรค์ สิงทเลิศ, 2551 : 186) ตามสูตร ดังนี้

ระดับคะแนน 1.00-1.80	หมายถึง น้อยที่สุด
ระดับคะแนน 1.81-2.60	หมายถึง น้อย
ระดับคะแนน 2.61-3.40	หมายถึง ปานกลาง
ระดับคะแนน 3.41-4.20	หมายถึง มาก
ระดับคะแนน 4.21-5.00	หมายถึง มากที่สุด

6. สถิติที่ใช้ในการวิจัย

6.1 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไป ผู้วิจัยใช้สถิติ คือ การแจกแจงความถี่ (Frequency) และ ร้อยละ (Percentage)

6.2 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดซ้ำคดียาเสพติดของผู้ต้องขังในเรือนจำจังหวัดยโสธร สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deiation)

6.3 วิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดซ้ำคดียาเสพติดของผู้ต้องขังในเรือนจำจังหวัดยโสธร ใช้การวิเคราะห์พหุคูณถดถอยเชิงเส้น (Multiple Linear Regression Analysis) โดยวิธีนำตัวแปรเข้าทั้งหมด (Enter Regression)

6.4 การวิเคราะห์ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดซ้ำคดียาเสพติดของผู้ต้องขังในเรือนจำจังหวัดยโสธร จะใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) แล้วนำเสนอในเชิงพรรณนาความด้วยการแจกแจงความถี่

สรุปผลการวิจัย

จากการวิจัยปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดซ้ำคดียาเสพติดของผู้ต้องขังในเรือนจำจังหวัดยโสธร สรุปผลการวิจัยดังนี้

ตาราง 1 ความคิดเห็นของผู้ต้องขังต่อปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการกระทำผิดซ้ำคดียาเสพติดของผู้ต้องขังในเรือนจำจังหวัดยโสธร ในภาพรวมและรายด้าน

ความคิดเห็นของผู้ต้องขังต่อปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการกระทำผิดซ้ำคดียาเสพติด โดยรวมและรายด้าน		ระดับความคิดเห็น		
		\bar{X}	S.D	แปลผล
1	การขาดการศึกษาและการอบรมของผู้ต้องขัง	3.84	0.87	มาก
2	สภาพความเข้มแข็งของจิตใจของผู้ต้องขัง	4.02	0.76	มาก
3	แรงจูงใจของผู้ต้องขัง	3.77	0.79	มาก
4	การยอมรับจากสังคมหลังพ้นโทษครั้งก่อน	4.31	0.74	มากที่สุด
5	การคบค้าสมาคมกับเพื่อนฝูง	3.88	0.84	มาก
6	สภาพแวดล้อมทางครอบครัว	4.30	0.76	มากที่สุด

7	การประกอบอาชีพหลังพ้นโทษครั้งก่อน	3.61	0.96	มาก
8	การควบคุมทางสังคม	3.40	1.01	ปานกลาง
9	การขาดโอกาสในการประกอบอาชีพ	4.52	0.78	มากที่สุด
โดยรวม		4.18	0.62	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่า ระดับความคิดเห็นของผู้ต้องขังต่อปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการกระทำผิดซ้ำคดียาเสพติดของผู้ต้องขังในเรือนจำจังหวัดยโสธร โดยรวม อยู่ในระดับมาก (\bar{X} = 4.18, S.D. = 0.62) เมื่อพิจารณาเรียงลำดับมากไปหาน้อย คือ ด้านการขาดโอกาสในการประกอบอาชีพ (\bar{X} = 4.52, S.D. = 0.79) รองลงมาคือ ด้านการยอมรับจากสังคมหลังพ้นโทษครั้งก่อน (\bar{X} = 4.31, S.D. = 0.74) ด้านสภาพแวดล้อมทางครอบครัว (\bar{X} = 4.30, S.D. = 0.76) ด้านการควบคุมทางสังคม (\bar{X} = 3.39, S.D. = 1.01)

ตาราง 2 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดซ้ำคดียาเสพติดของผู้ต้องขังในเรือนจำจังหวัดยโสธร

ตัวแปรอิสระ	B	S.E.	Beta	t	Sig.
a ค่าคงที่ (Constant)	1.327	.204	-	-	.212
1. การขาดการศึกษาและการอบรมของผู้ต้องขัง (X_1)	.417	.026	.517	15.899	.000*
2. สภาพความเข้มแข็งทางจิตใจของผู้ต้องขัง (X_2)	-.010	.035	-.011	-.286	.775
3. แรงจูงใจของผู้ต้องขัง (X_3)	-.058	.032	.066	-1.799	.073
4. การได้รับการยอมรับหลังพ้นโทษครั้งก่อน (X_4)	-.041	.030	-.043	-1.353	.177
5. การคบค้าสมาคมกับเพื่อนฝูง (X_5)	.062	.027	.073	2.241	.026*
6. สภาพแวดล้อมทางครอบครัว (X_6)	-.027	.028	-.029	-.965	.335
7. การประกอบอาชีพหลังพ้นโทษครั้งก่อน (X_7)	.009	.023	.012	.383	.702
8. การควบคุมทางสังคม (X_8)	-.018	.021	-.027	-.874	.383
9. การขาดโอกาสในการประกอบอาชีพ (X_9)	.649	.028	.019	23.107	.000*

R = .914, R² = .835

หมายเหตุ. * มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 2 พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดซ้ำคดียาเสพติดของผู้ต้องขังในเรือนจำจังหวัดยโสธร ได้แก่ ปัจจัยการขาดการศึกษาและการอบรมของผู้ต้องขัง (Beta = .517) ปัจจัยการคบค้าสมาคมกับเพื่อนฝูง (Beta = .071) ปัจจัยการขาดโอกาสในการประกอบอาชีพ (Beta = .019) สามารถร่วมกันทำนายได้ร้อยละ 83.50 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยเขียนเป็นสมการพยากรณ์ได้ดังนี้ สมการพยากรณ์ปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดซ้ำคดียาเสพติดของผู้ต้องขังในเรือนจำจังหวัดยโสธร โดยใช้คะแนนดิบ คือ $\hat{Y} = 1.327 + 0.417 (X_1) + 0.062 (X_5) +$

0.649 (X_9) และสมการพยากรณ์ปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดซ้ำคดียาเสพติดของผู้ต้องขังในเรือนจำจังหวัดยโสธร โดยใช้คะแนนมาตรฐาน คือ $Z = 0.517 (X_1) + 0.073 (X_2) + 0.019 (X_9)$ ดังตาราง 2

ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดซ้ำคดียาเสพติดของผู้ต้องขังในเรือนจำจังหวัดยโสธร สถานประกอบการควรเปิดโอกาสให้ผู้ที่เคยต้องขังได้เข้าทำงาน สังคมควรร่วมกันให้โอกาสผู้ที่เคยต้องโทษให้กำลังใจ และหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชนควรมีโครงการให้โอกาสผู้ที่เคยกระทำผิดรับเข้าทำงาน โดยมีหน่วยงานการมอบใบรับรองให้แก่ผู้ที่ตั้งใจฝึกฝนวิชาชีพ และมีความประพฤติดีสังคมควรให้โอกาสผู้ที่เคยกระทำผิดในการรับเข้าทำงาน หรือฝึกประสบการณ์วิชาชีพ เพื่อให้สามารถนำไปใช้ในการสร้างงาน สร้างรายได้ในอนาคต

อภิปรายผล

สมมติฐานการวิจัย ปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดซ้ำคดียาเสพติดของผู้ต้องขังในเรือนจำจังหวัดยโสธร ได้แก่ การขาดการศึกษาและการอบรมของผู้ต้องขัง สภาพความเข้มแข็งทางจิตใจของผู้ต้องขัง แรงจูงใจของผู้ต้องขัง การได้รับการยอมรับหลังพ้นโทษครั้งก่อน การคบค้าสมาคมกับเพื่อนฝูง สภาพแวดล้อมทางครอบครัว การประกอบอาชีพ หลังพ้นโทษครั้งก่อน การควบคุมทางสังคม และการขาดโอกาสในการประกอบอาชีพ

ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการกระทำผิดซ้ำคดียาเสพติดของผู้ต้องขังในเรือนจำจังหวัดยโสธร ได้แก่ จำนวน 3 ปัจจัย ประกอบด้วย ปัจจัยการขาดการศึกษาและการอบรมของผู้ต้องขัง ปัจจัยการคบค้าสมาคมกับเพื่อนฝูง ปัจจัยการขาดโอกาสในการประกอบอาชีพ ที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผู้วิจัยอภิปรายผล ดังนี้

1. ปัจจัยการขาดการศึกษาและการอบรมของผู้ต้องขัง มีอิทธิพลต่อการกระทำผิดซ้ำคดียาเสพติดของผู้ต้องขังในเรือนจำจังหวัดยโสธร เป็นไปตามสมมติฐานการวิจัย ที่เป็นเช่นนี้แสดงให้เห็นว่า ผู้ต้องขังที่กระทำความผิดซ้ำคดียาเสพติดในเรือนจำจังหวัดยโสธรเกิดจากการขาดความรู้ หรือส่วนใหญ่แล้วมีระดับการศึกษาต่ำ ทำให้ได้รับการขัดเกลาทางสังคมน้อย ขาดการตระหนักในโทษของยาเสพติด และผลกระทบที่เกิดจากการกระทำผิดต่อตนเองและสังคม สอดคล้องกับงานวิจัยของ กาญจนา คุณารักษ์ (2555 : 439-464) ได้ทำการวิจัย เรื่อง รูปแบบการป้องกันการกระทำผิดซ้ำเกี่ยวกับยาเสพติด / เด็กและเยาวชน ผลการวิจัย พบว่า ปัจจัยของการกระทำผิดซ้ำ คือ ระบบการศึกษา สาเหตุที่แท้จริง คือ 1) ไม่ตระหนักว่าการเสพยาเป็นการกระทำผิดกฎหมาย 2) กลับไปคบหาสมาคมกับเพื่อนกลุ่มที่เสพ 3) ขาดโอกาสในการเข้ารับการดูแลรักษาฟื้นฟูอย่างถูกต้อง 4) ขาดระบบสังคมที่มีประสิทธิภาพคอยช่วยเหลือ 5) ครอบครัว / ผู้ปกครองมีการศึกษาน้อยไม่ทราบวิธีการช่วยเหลือที่ถูกต้อง 6) ขาดแรงจูงใจที่จะเลิกเสพ 7) ไม่ตั้งใจที่จะเลิกเสพอย่างจริงจัง 8) สังคมไม่ยอมรับและไม่ให้โอกาส

2. ปัจจัยปัจจัยการคบค้าสมาคมกับเพื่อนฝูง มีอิทธิพลต่อการกระทำผิดซ้ำคดียาเสพติดของผู้ต้องขังในเรือนจำจังหวัดยโสธร เป็นไปตามสมมติฐานการวิจัย ที่เป็นเช่นนี้แสดงให้เห็นว่า ผู้ต้องขังที่กระทำความผิดซ้ำคดียาเสพติดในเรือนจำจังหวัดยโสธรส่วนใหญ่แล้วเมื่อออกไปสู่สังคมแล้ว มีการติดต่อหรือคบค้าสมาคมกับเพื่อนที่ยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติด มีสิ่งยั่วยุทางจิตใจทำให้ตัดสินใจกลับเข้าสู่วงจรของยาเสพติดอีกครั้ง สอดคล้องกับงานวิจัยของ นุชนาฏ มุกระ (2554) ศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการกระทำผิดซ้ำในคดียาเสพติดของผู้ต้องขังเรือนจำกลางเชียงใหม่ ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการกระทำผิดซ้ำในคดียาเสพติดของผู้ต้องขังดังกล่าว มาจากปัจจัยด้าน

สภาพแวดล้อม สังคม ชุมชน การคบเพื่อน และเศรษฐกิจ คือ ด้านครอบครัว หากครอบครัวขาดความอบอุ่น ขาดการอบรมเลี้ยงดูเอาใจใส่ ทำให้ง่ายต่อการถูกชักจูงจากกลุ่มคนที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด และสอดคล้องกับงานวิจัยของ อัครกร ไชยพงษ์ (2557) ยังพบว่า สาเหตุการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังชายในเรือนจำเขต 8 มาจากขาดการขัดเกลา และขาดความอบอุ่นจากครอบครัว ความคึกคะนอง กลุ่มเพื่อน การไม่ได้รับความไว้วางใจจากสังคม การอาศัยอยู่ในแหล่งเสื่อมโทรมและยาเสพติด รายได้ของครอบครัวต่ำ

3. ปัจจัยการขาดโอกาสในการประกอบอาชีพ มีอิทธิพลต่อการกระทำผิดซ้ำคดียาเสพติดของผู้ต้องขังในเรือนจำจังหวัดยโสธร เป็นไปตามสมมติฐานการวิจัย ที่เป็นเช่นนี้แสดงให้เห็นว่า ผู้ต้องขังที่กระทำความผิดซ้ำคดียาเสพติดในเรือนจำจังหวัดยโสธรส่วนใหญ่ เมื่อพ้นโทษสังคมส่วนใหญ่ปฏิเสธในการรับเข้าทำงาน สถานประกอบการบางแห่งปฏิเสธรับเข้าทำงาน จึงความเครียดกลับไปใช้ยาเสพติดและผันตัวไปเป็นผู้ค้ายาเสพติด เนื่องจากเป็นงานที่สบายได้เงินเร็ว สอดคล้องกับงานวิจัยของ ขวลิต กลิ่นแข (2564) ได้วิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังในเรือนจำของจังหวัดแม่ฮ่องสอน ความสัมพันธ์ของปัจจัยที่ส่งผลต่อการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังในเรือนจำแห่งหนึ่งพบว่า ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ และด้านสังคมและชุมชน ส่งผลต่อการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังในเรือนจำแห่งหนึ่งของจังหวัดแม่ฮ่องสอน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ปัญหาสำคัญที่มีส่วนมาจากเศรษฐกิจของครอบครัว ซึ่งการมีประวัติติดคุกยังเป็นอุปสรรคสำคัญในการหางานทำที่สุจริต หากนายจ้างรู้ว่าเป็นผู้ที่เคยติดคุกมาก่อน มักจะได้รับการปฏิเสธไม่ให้เข้าทำงาน โดยที่การกระทำผิด เพราะครอบครัวมีปัญหาทางการเงิน หรือเดือดร้อนเรื่องเงิน หรือการที่ทำงานกระทำผิดเพราะต้องรับภาระเรื่อง ค่าใช้จ่ายในครอบครัว นอกจากนี้แล้วที่ต้องมากระทำผิดซ้ำเพราะว่าความยากจน ของครอบครัว ทำให้ต้องใช้จ่ายเงินเป็นจำนวนมากในชีวิตประจำวัน ซึ่งเกิดจากการประสบปัญหาไม่มีงานทำหลังพ้นโทษ ด้วยเหตุนี้จึงทำให้อิทธิพลของปัจจัยด้านเศรษฐกิจ ส่งผลต่อการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังในเรือนจำแห่งหนึ่งของจังหวัดแม่ฮ่องสอน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

- (1) ด้านการขาดการศึกษาและการอบรมของผู้ต้องขัง ควรมีการจัดอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับกฎหมาย บทลงโทษจากการกระทำผิดในคดียาเสพติด ให้ผู้ต้องขังตระหนักถึงผลที่จะเกิดขึ้นกับตนเองและสังคม
- (2) ด้านสภาพความเข้มแข็งทางจิตใจของผู้ต้องขัง ควรจัดกิจกรรมฟื้นฟูสภาพจิตใจให้แก่ผู้ต้องขังก่อนพ้นโทษ เชิญวิทยากรนักจิตวิทยา อดีตผู้ต้องขังที่เคยต้องโทษและใช้ชีวิตประสบความสำเร็จมาเป็นวิทยากรเพื่อสร้างกำลังใจในการดำรงชีวิตในสังคมได้อย่างมีความสุข
- (3) ด้านแรงจูงใจของผู้ต้องขัง ครอบครัวของผู้ต้องขังควรร่วมกันสร้างแรงจูงใจในการทำกิจกรรมที่สร้างสรรค์ และคอนสตรัคชั่นดูแลช่วยเหลือในระหว่างที่ปรับตัวกับบริบทของสังคม
- (4) ด้านการได้รับการยอมรับหลังพ้นโทษครั้งก่อน ชุมชนควรร่วมกันให้โอกาสและส่งเสริมผู้ที่พ้นโทษ ให้สามารถใช้ชีวิตในสังคมได้อย่างปกติสุข

14 พฤษภาคม พ.ศ. 2565 เข้าร่วมประชุมวิชาการและนำเสนอผลงานแบบ Online

(5) ด้านการคบค้าสมาคมกับเพื่อนฝูง ผู้ต้องขังเมื่อพ้นโทษต้องฝึกฝนวินัยในตนเอง รู้จักแยกแยะในการเลือกคบเพื่อน ไม่ไปยุ่งเกี่ยวกับเพื่อนกลุ่มที่ใช้ยาเสพติด

(6) ด้านสภาพแวดล้อมทางครอบครัว ครอบครัว ญาติพี่น้อง ควรร่วมกันให้กำลังใจผู้ที่เคยต้องโทษ ให้สามารถใช้ชีวิตได้อย่างปกติ สอบถามปัญหาในการดำเนินชีวิตและร่วมหาทางแก้ไขร่วมกันอย่างสม่ำเสมอ

(7) ด้านการประกอบอาชีพหลังพ้นโทษครั้งก่อน ผู้ที่พ้นโทษควรมีความตระหนักและเลือกประกอบอาชีพที่สุจริต พัฒนาตนเอง ศึกษา หาความรู้เกี่ยวกับทักษะที่จำเป็น เข้าอบรมในหลักสูตรพัฒนาอาชีพระยะสั้น

(8) การควบคุมทางสังคม ชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ควรร่วมกันสร้างความเข้าใจในปัญหาาร่วมกัน สร้างวิสัยทัศน์ในการเป็นชุมชนปลอดภัยปลอดยาเสพติด ร่วมกันให้ข้อมูลที่เป็นจริงต่อเจ้าหน้าที่ เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึกและแก้ไขปัญหายาเสพติดร่วมกันร่วมพัฒนาเครือข่าย และขยายความสัมพันธ์ไปสู่ชุมชนอื่นๆ

(9) การขาดโอกาสในการประกอบอาชีพ ควรจัดอบรมหลักสูตรการฝึกอาชีพให้มีความสอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจ ภาครัฐต้องจัดหาสถานที่/ผู้ประกอบการที่เปิดโอกาสให้ฝึกวิชาชีพ สร้างงาน สร้างอาชีพ และหน่วยงานติดตามประเมินผล เพื่อสร้างความมั่นใจให้แก่ผู้ประกอบการ

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

(1) ควรศึกษาแนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังในเรือนจำจังหวัดยโสธร

(2) ควรศึกษารูปแบบการป้องกันปัญหายาเสพติดในชุมชน โดยผู้นำชุมชนร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง มีตรวจคัดกรองประชาชนกลุ่มเสี่ยง การสัมภาษณ์เชิงลึกเกี่ยวกับปัญหาในการดำเนินชีวิตมีโครงการเยี่ยมบ้านให้กำลังใจผู้ที่เคยใช้ยาเสพติดและครอบครัวที่ใช้ยาเสพติดให้สามารถกลับตัวกลับใจเป็นคนดีดำเนินชีวิตได้อย่างปกติสุข ให้ข้อมูลสำคัญแก่เจ้าหน้าที่ในการทราบปัญหาเชิงลึก เช่น บุคคลในชุมชนที่มีพฤติกรรมเสี่ยงในการเกี่ยวข้องกับยาเสพติด การแจ้งเบาะแสของยาเสพติด การนำผู้ป่วยยาเสพติดเข้ารับการรักษาและปรับเปลี่ยนพฤติกรรม และร่วมกันกำหนดแนวทางป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดได้อย่างมีประสิทธิภาพ

เอกสารอ้างอิง

- กาญจนา คุณารักษ์. (2555). รูปแบบการป้องกันการกระทำผิดซ้ำเกี่ยวกับยาเสพติด: กรณีศึกษาสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ชวลิต กลิ่นแข. (2564). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังในเรือนจำของจังหวัดแม่ฮ่องสอน. วารสารวิชาการ สถาบันวิทยาการจัดการแห่งแปซิฟิก, 3(2). 253-254.
- ไทยรัฐ. (2564). "กรมราชทัณฑ์" ประกาศนโยบายปี 65 ยกระดับคุณภาพชีวิต "จนท.-ผู้ต้องขัง" สืบค้นจาก <https://www.thairath.co.th/news/local/2222472>.
- นุชนาฏ มุกระ. (2554). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการกระทำผิดซ้ำในคดียาเสพติดของผู้ต้องขังเรือนจำกลางเชียงใหม่. วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต. เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2556). วิธีการทางสถิติสำหรับการวิจัย เล่ม 1 (พิมพ์ครั้งที่ 5). กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.

- พงศกร อินธิไชย. (2552). การกระทำผิดซ้ำเกี่ยวกับยาเสพติดในเรือนจำของผู้ต้องขังคดียาเสพติดเรือนจำกลางบางขวาง. วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- รังสรรค์ สิงห์เลิศ. (2551). ระเบียบวิจัยทางสังคมศาสตร์. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- เรือนจำจังหวัดยโสธร. (2564). จำนวนผู้ต้องหาเรือนจำจังหวัดยโสธร. ยโสธร: เรือนจำจังหวัดยโสธร.
- สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2564). ร่างแผนพัฒนาสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 13. กรุงเทพฯ : สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ.
- สุวรรณ ใจคลองแคล้ว. (2546). สาเหตุการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังเรือนจำพิเศษธนบุรี. วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตร มหาบัณฑิต. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- อัคคกร ไชยพงษ์. (2557). อาชญาวិทยาและทัณฑวิทยา. สุราษฎร์ธานี: คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี.
- Taro Yamane. (1973). *Statistics: An Introductory Analysis*. 3rdEd. New York. Harper and Row Publications.